מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel

משרד הבריאות
לחיים בריאים יותר

דו"ח בקרה מיום 20.02.2023

במוסד: "בית בלב המבריא"

בישוב: כפר סבא

הדו"ח נכתב ע"י
צוות מחוז מרכז

מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel

לכבוד
ד"ר עדי רון
מנהל/ת רפואי/ית
בית בלב המבריא (קוד מוסד 237T2)
רופין 13
כפר סבא

ד"ר רון נכבד/ה,

הנדון: סיכום בקרת פתע להבטחת טיפול ראוי בבית החולים "בית בלב המבריא"

מצ"ב סיכום בקרת פתע שהתקיימה במוסדכם בתאריך 20.02.2023 ע"י אנשי צוות מחוז מרכז. הבקרה נערכה במטרה לבחון את התנהלות בית החולים בשעות 06:15-10:30.
טרם התקבלה תגובת המוסד לבקרה קודמת.
במחלקה המעורבת של דיירים תשושים וסיעודיים נמצאו ליקויים חוזרים במצבת כוח אדם, ארגון ארוחות.
אשפוז של 12 דיירים סיעודיים מהווה פעילות מחלקה סיעודית, ודורש התאמה לנהלי המשרד.
נמצאו ליקויים בארגון הארוחות במספר מחלקות, כולל העדר עגלות חימום אוכל, הגשת האוכל מאוחרת מדי.
במחלקה לסיעוד מורכב דיירים לא קיבלו שתייה חמה או כיבוד קל לאחר רחצת בוקר מוקדמת מאוד.
הדיירים התלוננו על רעב.
יש להקפיד על מתן כלכלה דרך פיום קיבה כנדרש, ולא במצב שכיבת החולה.
נמצאו ליקויים בפעילות הצוות בתחום מניעת זיהומים, לרבות החלפת כפפות והיגיינת הידיים.
נמצאו ליקויים בארגון פעילות פנאי ותעסוקה.
בחלק מהמחלקות דווח על השכמה ורחצת חולים בשעות מוקדמות מדי, בניגוד להנחיות אגף לגריאטריה.
יש לשמור על פרטיות וכבוד המטופלים. נצפו חולים ערומים, ללא סגירת דלתות החדר.
המוסד נמצא בהתפרצות קורונה. נמצאו ליקויים רבים בארגון הבידוד.
התקבלו תלונות רבות מהמטופלים על איכות האוכל.

המנהל/ת הרפואי/ת מתבקש/ת להעביר עותק מדו"ח זה לשאר חברי הנהלת המוסד (למנהל האדמיניסטרטיבי ולמנהלת הסיעוד - אחות ראשית) ולמנהלי כל הסקטורים המקצועיים.
מעקב אחר תיקון הליקויים יתבצע במסגרת המחוז/הנפה.

הרצל 91, רמלה
טל': 08-9788604 פקס: 08-9788690
דוא"ל: TAL.MOR@LBM.HEALTH.GOV.IL

מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel

בברכה,
ד"ר לאוניד גולדנשטיין
גריאטר מחוזי, מחוז מרכז

העתקים:
מר משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות, ירושלים
ד"ר אפרת גיל, ראש האגף לגריאטריה, משרד הבריאות
האגף לרישוי מוסדות, משרד הבריאות, ירושלים
ד"ר אודי קלינר, רופא מחוזי, מחוז מרכז
ד"ר ענבר צוקר, רופאה נפתית, נפת פתח תקוה
הנהלת אגף הגריאטריה
גב' שרית חייט, מרכזת בכירה, נתוני איכות ובקרה בגריאטריה, משרד הבריאות
צוות הבקרה
מגר' אתי שטרן, רוקחת מחוז מרכז- רמלה, משרד הבריאות
ד"ר שגית ארבל אלון, רופאה ראשית, מנהלת מערך שירותי בריאות, משרד הרווחה

סיכום בקרת פתע להבטחת טיפול ראוי בבית החולים "בית בלב המבריא"

הבקרה התקיימה בתאריך 20.02.2023 בין השעות 06:15 ל-10:30.
מטעם משרד הבריאות השתתפו הנציגים הבאים:

- **סיעוד** - מר גנאדי מורשקובסקי, אח מפקח מחוזי בגריאטריה, מחוז מרכז
- **פיזיותרפיה** - גב' שחרית פרנס, מרכזת תחום בקרה, מחוז מרכז
- **ריפוי בעיסוק** - גב' נאוה לופטה, מרכזת תחום בקרה, מחוז מרכז

מטעם המוסד נכחו

מנהל רפואי, מנהלת מר"ג, מנהלת המחלקה המשולבת תשושים-סיעודים, צוותי מחלקות (משמרת לילה/משמרת בוקר), פיזיותרפיסטים, מרפאים בעיסוק ומדריכות תעסוקה.

תפוסת מטופלים במחלקות מול רישוי

שם המחלקה	שם המחלקה בפועל	מספר מטופלים ברישוי	מספר מטופלים בפועל	הערה
גריאטריה סיעודית		20	12	
גריאטריה שיקום א		36	29	
סיעוד מורכב תומך א		36	34	
סיעוד מורכב תומך ב		36	39	
גריאטריה שיקום ב		36	35	
סה"כ		164	149	

כח-אדם סיעודי

החלפת משמרות סיעוד מתקיימת בשעה 07:00.
החלפת משמרות לילה-בוקר התקיימה ליד מיטות המטופלים.
החלפת משמרות מטפלים מתקיימת בשעה 06:00-06:30.
הצוות לבוש מדים ועוטה מסכות.
חלק מהצוות אינו עונד תגי שם.

משמרת לילה:
מחלקת שיקום א' (1) - 2 אחים מוסמכים + מטפל.
מחלקת שיקום ב' (2) - אח מוסמך + מטפל.
מחלקת סיעוד מורכב תומך א' (3) - אח מוסמך+ מטפל.
מחלקת סיעוד מורכב תומך ב' (4) - 2 אחים מוסמכים + מטפל.
מחלקה סיעודית (משולבת עם מחלקת תשושים) : אחות מעשית + מטפל.

משמרת בוקר:
מחלקת שיקום א' (1) - אחות אחראית מח' מוסמכת + אח מוסמך + 3 מטפלים, אחת מהם משמשת גם כעובדת מטבח.

מחלקת שיקום ב' (2) - 3 אחים מוסמכים + אחות מתלמדת + 2 מטפלים + עובד מטבח.
מחלקת סיעוד מורכב תומך א' (3) -אחות אחראית מח' מוסמכת + 3 אחים מוסמכים + 4 מטפלים.
מחלקת סיעוד מורכב תומך ב' (4) - אחות אחראית מח' מוסמכת +4 אחים מוסמכים + 3 מטפלים.
מחלקה סיעודית (משולבת עם מחלקת תשושים) : אחות מעשית + 4 מטפלים, אחד מהם חדש, אחת מהם משמשת גם כעובדת מטבח.

<u>תנאים סביבתיים</u>

המחלקות חדישות, מרווחות ומוארות.

מחלקה סיעודית משולבת :
המחלקה נקייה, מרווחת, מטופחת ומוארת. מקרינה חום ונועם ביתי.
הקישוט הסביבתי מגוון ואקטואלי.
המחלקה מחולקת לשני אגפים. אגף אחד מיועד לדיירים תשושים, האגף השני לדיירים סיעודיים.
ביום הבקרה התגוררו דיירים סיעודיים גם בשני החדרים הראשונים באגף התשושים.
בכל חדר מתגוררים 2-1 דיירים.
חדרי הדיירים מאווררים בהעדרם.
בחדר האוכל יושבים מרבית הדיירים סביב שולחנות מאורכים, מחולקים לפי יכולותיהם התפקודיות.
חלק מהדיירים יושבים ליד שולחנות קטנים.
בחללים המרכזיים ובחדרי הדיירים טמפרטורה נעימה, 25 מעלות.
בחדרי הרחצה שנדגמו מים חמים נעימים למגע, מברשות שיניים מאוחסנות בכוסות אישיות, פחים מכוסים.

<u>טיפול אישי</u>

השכמת המטופלים מדורגת.
במחלקה לסיעוד מורכב תומך ב' (4) נמצא מטופל שחולצתו הייתה מוכתמת בשאריות של אוכל מארוחת ערב. יש להקפיד על החלפת בגדים לא נקיים לפני השכבת המטופלים.
מעברים שניצפו, בוצעו בצורה תקינה.

מחלקה סיעודית משולבת :
על פי דיווח, רחצות מבוצעות כל בוקר.
בצפיה בטיפול אישי בחדר הדייר, המטפל עבד בסבלנות והיה קשוב לרצונות הדייר. המעבר מהמיטה לכסא הגלגלים בוצע בצורה לא בטיחותית, עד שהאחות הגיעה לעזרת המטפל.
נצפתה מטפלת אשר הביאה דייר לחדר האוכל, ללא קיום שיח. היא קרבה אותו לשולחן האוכל בצורה לא בטיחותית. הניחה סינר על צווארו מאחור, ללא שיח מקדים.
אותה מטפלת נצפתה מביאה שתי דיירות נוספות ללא שיח, וללא פנייה אישית.
מחלקת האוכל פנתה לדיירים באדיבות ושוחחה עימם תוך הגשת ארוחת הבוקר.

<u>ארוחות</u>

מר"ג :
בכל המחלקות תלוי תפריט שבועי עדכני, חתום.
מטבחוני המחלקות מסודרים ונקיים.
שתיה חמה לא הוגשה למטופלים שהשכימו קום והגיעובהדרגה לחדר האוכל. נמסר כי מכינים שתיה בשעה קבועה מראש (07:00). באחת המחלקות היה עיכוב נוסף (08:00) כיון שמחלקת האוכל התבקשה לעזור ברחצת מטופלים.
דווח כי בשעה 08:00 מגיעה ארוחת הבוקר למחלקות מהמטבח המרכזי.

במחלקה לסיעוד מורכב תומך ב' (4) נמצאו מספר מטופלים שלא קיבלו אוכל ושתיה עד שעה 09:30 , למרות שרחצות הסתיימו בשעה 06:30-07:00.
במהלך הבקרה, בשעה 09:00 נמצאה מטופלת שישבה בחדרה לאחר ביצוע רחצה מוקדם בבוקר, בכתה וצעקה ברוסית שהיא רעבה וצמאה. לאחר התערבותו של הבקר ופניה של הגריאטר המחוזי למנהל הרפואי במוסד, הובאה המטופלת לחדר האוכל וקיבלה ארוחה. יש לציין שהמטופלת לא אכלה כ-14 שעות.

מחלקה סיעודית משולבת :
תפריט שבועי לא תלוי במטבחון.
במחלקה תלוי תפריט יומי של סופשבוע, ימי שישי ושבת.
לא נמצאה טבלת מרקמי מזון מומלצים לדיירים.
בשעה 08:00 החלה חלוקת ארוחת הבוקר.
אין עגלת חימום לשמירה על מזון חם. הדייסה נשמרה במעמקי העגלה בה הובא המזון, להפחתת התקררותה.
מחלקת האוכל החלה בהגשת המזון לדיירי מחלקת תשושים ולדיירים סיעודיים עצמאיים בתיפקודם.
מחלקת האוכל עבדה לבד בחדר האוכל. מטפלת נוספת הגיעה בהאכלה לאחר השעה 08:30.
האכלת הדיירים התקיימה בישיבה, למעט דיירת אחת שניצפה מואכלת בעמידה.
מזון טחון המתין 35 דקות על השולחן לפני האכלת הדיירים הסיעודיים.

<u>שימוש באמצעי הגבלה מכניים</u>

שיקום ב (2): 2 דיירים ישבו עם שולחנית.
סיעודי מורכב א (3): מטופל אחד ישב עם הגבלת תנועה.
סיעודי מורכב ב (4): 6 מטופלים ישבו עם אמצעי הגבלה.
סיעודית: 4 מטופלים ישבו עם אמצעי הגבלה.
כל ההגבלות נמצאו מתועדות .

<u>בטיחות המטופל</u>

מר"ג:
במהלך הבקרה נמצאה מטופלת שקיבלה כלכלה דרך פיום קיבה בזמן שכיבת פרקדן , דבר הנוגד את ההנחיות המקצועיות. הדבר מסכן את שלום המטופלת.
נמצאה מטופלת בבידוד מגע עקב MRSA ללא כל ציון על בידוד מגע בכניסה לחדרה ובתוך החדר. בתצפית בזמן טיפול אישי במטופלת, נמצא שמטפל יצא מחדרה של המטופלת, לאחר טיפול אישי בה ללא ביצוע חיטוי ידיים, והמשיך בעבודה שוטפת.
כמו כן, האח שטיפול בפצעים של אותה מטופלת, עבר לטפל במטופלת נוספת הנמצאת באותו החדר, שאינה בבידוד מגע, בלי להחליף כפפות ובלי לבצע חיטוי ידיים.
במהלך הבקרה עלו עוד מספר מקרים דומים כאשר אנשי הצוות לא החליפו כפפות ולא ביצעו היגיינת ידיים לאחר טיפול במטופל, ועברו לטפל במטופל נוסף.
נמצא מגש טיפולים שהונח על הרצפה על ידי אנשי הצוות בחדר של מטופלים.
בעת הבקרה נמצא עט INSULIN ששימוש בו הוחל בתאריך 6.12.2022.
קריאה בלחצני מצוקה נענתה באופן מיידי בכל המחלקות.
במחלקה סיעוד מורכב תומך ב' (4), נצפה בחדר רחצה מטופל דמנטי שהושאר לבדו בכסא רחצה ללא נעילת בטחון.
השארת מטופל ללא השגחה בזמן רחצה עלולה לגרום לנפילה וסיכון חייו.

מחלקה סיעודית משולבת:

לחצן מצוקה נענה מיידית.

<u>פעילות פנאי</u>

מר"ג:
לוחות התמצאות תלויים רק בחלק מהמחלקות.
לוחות פעילות אינם תלויים באף מחלקה. לא ניתן לדעת מתי מתקיימת הפעלה במחלקה.
הטלוויזיות המותקנות היו כבויות בכל המחלקות.
2 מדריכות תעסוקה מפעילות את המטופלים 62.5 שעות שבועיות -
במחלקת סיעוד מורכב תומך (4) - 30 שעות שבועיות, מדריכה אחת.
במחלקות שיקום א' (1) + שיקום ב' (2) + סיעוד מורכב תומך (3) - 32.5 שעות שבועיות, בידי מדריכת תעסוקה שניה.
מטופלים במחלקת סיעוד מורכב תומך (3) מופעלים בתעסוקה בשעות הבוקר.
מטופלים במחלקות שיקום (2, 1) מופעלים בתעסוקה יומיים בשבוע, בשעות אחר הצהריים.
יש לבנות את שירות התעסוקה, בהתאם לנהלים.

מחלקה סיעודית משולבת :
לוח פעילות חודשי תלוי במחלקה.
תלויים גם - לוח פעילות בשעות אחר הצהריים ועדכון לגבי ארועים שוברי שיגרה.
הדיירים הסיעודיים הופעלו בידי מדריכת תעסוקה.
הדיירים הסיעודיים מופעלים בתעסוקה בשעות הבוקר, בכל ימות השבוע - 20 שעות שבועיות.
דיירים תשושים עוברים לפעילות תעסוקתית בקומה אחרת.

<u>שמירה על כבודו ופרטיותו של המטופל</u>

מר"ג :
על פי דיווח של אחות אחראית מחלקה סיעוד מורכב תומך ב' , צוות לילה מתחיל ביצוע רחצות של מטופלים בין השעה 5:15 לשעה 5:30 כרוטינה, למרות ההנחייה המפורשת של האגף לגריאטריה, לא להתחיל ביצוע רחצות לפני השעה 6:00.
במהלך תצפיות על טיפול אישי נמצא מטפל שהביא מטופל עירום למחצה (חלק גוף תחתון) לחדר רחצה לעיני המטופל החולק איתו את אותו החדר. זאת פגיעה בפרטיותו ובכבודו של המטופל. יש לדאוג באופן דחוף, לביצוע הדרכה של אנשי הצוות ולאכוף ביצוע הנחיות בנושא.
במעבר במסדרון אחת המחלקות נראה מטופל עירום מטופל בידי הצוות, בעוד דלת חדרו פתוחה לרווחה כלפי המסדרון.
יחד עם זאת, נצפתה במחלקות גם הקפדה על סגירת דלתות בעת טיפול ואף דפיקה על הדלת לפני כניסה לחדר.

<u>שביעות רצון מטופלים / בני משפחה</u>

דיירת במחלקה הסיעודית סיפרה שמרוצה מהכל למעט מהאוכל שאינו טעים, "מתחת לכל ביקורת, אין לו טעם, צריך לשפר אותו". בשיחה עם דיירת נוספת סיפרה שבחודשים האחרונים פחות מרוצה מהשהות במקום, בעיקר עקב יחס המטפלים ורמת האוכל.
סיעוד מורכב א (3): מטופל אחד סיפר שמרוצה מהטיפול אך האוכל זקוק לשיפור. מטופלת נוספת סיפרה שיש מטפלים טובים ויש מטפלים חסרי סבלנות. האוכל אינו טעים, לא אסתטי ולפעמים גם מגיע קר.
שיקום ב (2): מטופל אחד הביע שביעות רצון מהטיפול שמקבל במחלקה. מטופלות נוספות התלוננו על רמת האוכל ועל כך שיש מעט מטפלים שעובדים תחת עומס עבודה גבוה ולכן לוקח זמן רב עד שנענים לפנייתם, בנוסף סיפרו שלעיתים יש מחסור בסדינים נקיים.

<u>נושאים נוספים</u>

התנהלות בעת התפרצות COVID-19 :
נכון ליום הבקרה במוסד מאושפזים 10 מטופלים מאומתים לנגיף COVID-19, מתוכם 9 מטופלים מאומתים במחלקה לסיעוד מורכב תומך ב' (4) . כל המטופלים המאומתים ללא תסמיני מחלה.
במחלקה 2 אגפים, אך מטופלים מאומתים אינם מקובצים באגף נפרד, אלא נמצאים ב-2 אגפים. אין הפרדה לאזור "נקי" ו"מזוהם".
אין צוות ייעודי שמטפל בחולי COVID-19
בכניסה לכל חדר בידוד נמצא ציוד מיגון, אך אין חומר חיטוי. חומר חיטוי נמצא בתוך החדר. כלומר, לצוות אין אפשרות לבצע חיטוי ידיים לאחר הסרת המיגון.
סדר ההתמגנות והסרת מיגון אינו מפורסם בכניסה לחדרי בידוד וגם לא בכניסה למחלקה.
ליד חלק מחדרי הבידוד אין פחי אשפה בקרבת הכניסה, לכן לאחר הסרת מיגון אנשי הצוות נאלצים להסתובב במחלקה ולחפש פחי אשפה עם מיגון מזוהם בידיים.
לפי דיווח של אחות אחראית מחלקה , אין מאפשרים לבני משפחה להיכנס לחדרי מטופלים, אלא להסתכל עליהם מהכניסה לחדר.
במהלך התצפיות עלה שמטפלת שהתמגנה לאחר כניסה לחדר בידוד, בעת האכלה של מטופלת מאומתת, הוציאה טלפון נייד מכיסה, שוחחה בטלפון והיכנסה אותו בחזרה לכיס. לאחר סיום האכלה הסירה מיגון בחדר בידוד, אך לא הסירה כפפות, לא ביצעה חיטוי ידיים ויצאה מחדר בידוד והסתובבה במחלקה.
כמו כן, חלק מהמטפלים שטיפלו בחולים מאומתים לא הקפידו על עטיית מסכות אף וסגירת חלוקים מאחור.

לדברי מנהל הסיעוד במוסד - אין מידע על חיסוני קורונה ושפעת של מטופלים ואנשי צוות.

כוח אדם מר"ג :
פיזיותרפיה - מנהלת השרות בעלת ניסיון רב בתחום, בנוסף אליה עובדים במקום עוד 8 פיזיותרפיסטים ובסך הכל 256 שעות שבועיות.
במקום עובדים גם כח עזר בפיזיותרפיה.
חלוקת העבודה בין הפיזיותרפיסטים, נעשית על פי חדרי הפיזיותרפיה.
ריפוי בעיסוק -
מנהל שרות וחמישה מרפאים בעיסוק מטפלים במטופלים בכל מחלקות המר"ג, ובסך הכל 179 שעות שבועיות.
מנהל השרות בשלבי הדרכת הצוות, הכשרתם המקצועית והרגשית.
העבודה כוללנית ללא חלוקה בין מחלקות.
עבודה סוציאלית - במקום עובדת עו"ס יחידה בהיקף משרה של 32 שעות שבועיות. בנוסף אליה מגיעות פעמיים בשבוע, עובדות סוציאליות מהרשת.
על פי דיווח, בסוף החודש אמורות להתחיל לעבוד במקום עוד שתי עובדות סוציאליות נוספות, בהיקף משרה של 170% (יחדיו).

כוח אדם מחלקה סיעודית משולבת :
המחלקה נמצאת עדיין בתהליכי גיוס וקליטת צוות, למרות שדיירים סיעודיים כבר מתגוררים במחלקה, מתוכם שניים התקבל בשבוע האחרון.
עובדת סוציאלית - 5 שעות שבועיות. על פי דיווח עוס' נוספת תתחיל 1.3.
פיזיותרפיה - 15 שעות שבועיות. אין קשר בין הפיזיותרפיסטים העובדים במחלקות הפעילות לפיזיותרפיסטים העובדים במחלקה הסיעודית.
מרפא בעיסוק - 3 שעות שבועיות.
דיאטנית - בתהליך קליטה, על פי דיווח אמורה להתחיל 1.3.
קלינאית תקשורת - 4 שעות חודשיות.

מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel